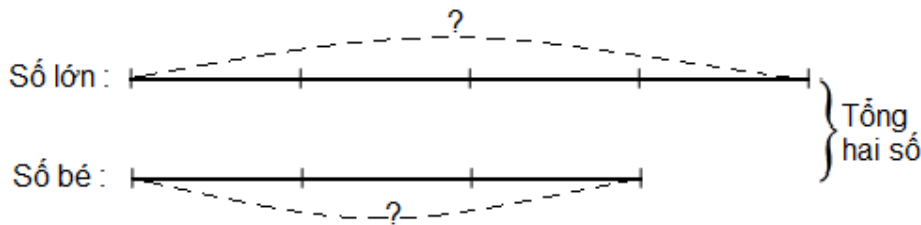

TÌM HAI SỐ KHI BIẾT TỔNG VÀ TỈ SỐ CỦA HAI SỐ ĐÓ

Sơ đồ:

Cách giải:

- Bước 1: Tính tổng số phần bằng nhau.

- Bước 2: Tính giá trị của một phần.

Giá trị của một phần = Tổng hai số : Tổng số phần bằng nhau

- Bước 3: Tìm số lớn:

Số lớn = Số phần của số lớn \times Giá trị của một phần

- Bước 4: Tìm số bé:

Số bé = Số phần của số bé \times Giá trị của một phần

Chú ý:

* Thứ nhất: Có thể gộp bước 2 và bước 3 lại để tính luôn số lớn.

Số lớn là: (Tổng hai số : Tổng số phần bằng nhau) \times số phần của số lớn

* Thứ hai: Sau khi tìm được số lớn có thể tìm số bé bằng cách dựa vào tổng hai số.

Số bé là: Tổng hai số - Số lớn

Ví dụ 14: Tổng của hai số là 84. Tỉ số của hai số đó là $\frac{2}{5}$. Tìm hai số đó.

Bài giải:

Sơ đồ:

Theo sơ đồ, tổng số phần bằng nhau là: $2 + 5 = 7$ (phần)

Giá trị của một phần là: $84 : 7 = 12$

Số lớn là: $12 \times 5 = 60$

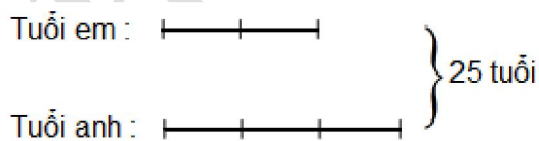
Số bé là: $84 - 60 = 24$

Đáp số: Số lớn: 60; số bé: 24.

Ví dụ 15. Tìm tuổi của hai anh em biết rằng tổng số tuổi của hai anh em là 25 và tuổi của em bằng $\frac{2}{3}$ tuổi của anh.

Bài giải

Sơ đồ:

Theo sơ đồ, tổng số phần bằng nhau là: $2 + 3 = 5$ (phần)

Tuổi của anh là: $(25 : 5) \times 3 = 15$ (tuổi)

Tuổi của em là: $(25 : 5) \times 2 = 10$ (tuổi)

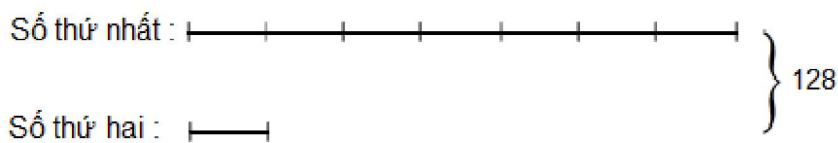
Đáp số: Tuổi của em: 10; tuổi của anh: 15.

Ví dụ 16: Tổng của hai số là 128. Nếu giảm số thứ nhất đi 7 lần thì được số thứ hai. Tìm hai số đó.

Bài giải

Vì số thứ nhất giảm đi 7 lần thì được số thứ hai nên số thứ nhất gấp 7 lần số thứ hai.

Ta có sơ đồ:

Theo sơ đồ, tổng số phần bằng nhau là: $7 + 1 = 8$ (phần)

Số thứ nhất là: $(128 : 8) \times 7 = 112$ Số thứ hai là: $(128 : 8) \times 1$

Đáp số: Số thứ nhất: 112; số thứ hai: 16.

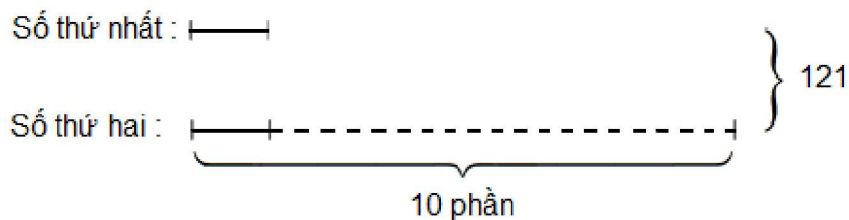
Ví dụ 17: Tổng của hai số là 121. Nếu viết thêm chữ số 0 vào bên phải số thứ nhất thì được số thứ hai. Tìm hai số đó.

Bài giải

Viết thêm chữ số 0 vào bên phải một số nào đó thì số đó tăng lên 10 lần.

Nếu viết thêm chữ số 0 vào bên phải số thứ nhất thì được số thứ hai nên số thứ hai gấp 10 lần số thứ nhất.

Ta có sơ đồ:

Theo sơ đồ, tổng số phần bằng nhau là: $10 + 1 = 11$ (phần)

Số thứ nhất là: $(121 : 11) \times 1 = 11$

Số thứ hai là: $(121 : 11) \times 10 = 110$

Đáp số: Số thứ nhất: 11; số thứ hai: 110.

Ví dụ 18: Hiện nay, tổng số tuổi của hai mẹ con là 52 tuổi. Biết sau 2 năm nữa tuổi mẹ gấp 3 lần tuổi con. Tính tuổi hai mẹ con hiện nay.

Bài giải

Tổng số tuổi của mẹ và con sau 2 năm nữa là: $52 + (2 \times 2) = 56$ (tuổi)

Coi tuổi con sau 2 năm nữa là 1 phần thì tuổi mẹ sau 2 năm nữa sẽ là 3 phần.

Giá trị 1 phần bằng tuổi con sau 2 năm nữa là: $56 : (3 + 1) \times 1 = 14$ (tuổi)

Tuổi con hiện nay là: $14 - 2 = 12$ (tuổi)

Tuổi mẹ hiện nay là: $14 \times 3 - 2 = 40$ (tuổi)

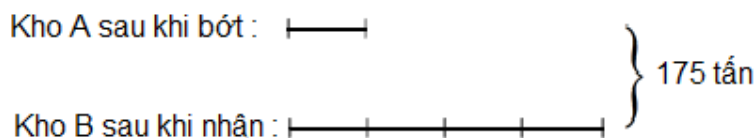
Đáp số: Tuổi mẹ hiện nay: 40 tuổi;

Tuổi con hiện nay: 12 tuổi.

Ví dụ 19: Hai kho lương thực có 175 tấn gạo. Bớt ở kho A 30 tấn chuyển sang kho B thì lúc này số gạo ở kho B gấp 4 lần số gạo còn lại ở kho A. Hỏi ban đầu mỗi kho chứa bao nhiêu tấn gạo?

Bài giải

Sau khi chuyển từ kho A sang kho B 30 tấn gạo thì tổng số gạo ở cả hai kho vẫn không đổi và kho B lúc này có số gạo gấp 4 lần kho A nên ta có sơ đồ:

Từ sơ đồ trên, ta có: